

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/82/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122328425
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Mičietová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:6122328425.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Mičietovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobcu A. B. C., nar. XX.X.XXXX, D. – D., E. F. XX, zast.. JUDr. Tomášom Čverčkom, advokátom, Košice, Čajakova 5, IČO: 35 553 944 proti žalovanému Mestu Košice, Košice, Tr. SNP 48/A, IČO: 00 691 135 o zaplatenie 5.809,23 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. 29C/32/2022 z 13 februára 2023

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice II (v ďalšom „súd prvej inštancie“, prípadne „súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení súd uviedol, že sa žalobca žalobou domáhal, aby rozsudkom zaviazal žalovaného na úhradu 5.809,23 eura s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 5.809,23 eura od 22.5.2022 do zaplatenia a na náhradu trov konania a to skutkovo dôvodiac, že je výlučným vlastníkom pozemku - parcely reg. „C“ č. 4354/6 o výmere 577 m² zapísanej na LV č. XXXXX pre kat. úz. G. vedenom Katastrálnym úradom Košice, OÚ Košice, ktorý pozemok užíva žalovaný už od r. 1957 kedy na ňom začal realizovať výsadbu verejnej zelene. Uviedol, že to vyplýva jednak z LV č. XXXXX, na ktorom je stanovený spôsob užívania pozemku, ale aj z listu Magistrátu Mesta Košice z 30.11.1990 ako aj z pozvánky z 18.3.2016, v ktorej žalovaný (mesto Košice) uviedol, že funkčné využitie parcely (aj ostatných v tzv. Borovicovom háji) je v zmysle platného Územného plánu hospodársko-sídelskej aglomerácie Košice definované pre pozemky ako verejná zeleň. V zmysle strategického dokumentu žalovaného – Miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES) schváleného uznesením č. 811/2013 MZ je táto lokalita špecifikovaná ako Mestské biocentrum regionálneho významu. Keďže žalovaný jeho výzvy na vyporiadanie vzájomných vzťahov odmietal, uplatnil si žalobou proti nemu nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia 5.809, 23 eura získaného na jeho úkor za obdobie od 23.5.2020 do 22.5.2022

Žalovaný v rámci procesnej obrany poukázal na to, že na nehnuteľnosti – pozemku, ktorá je predmetom súdneho konania, sa nachádza verejná zeleň, v tej súvislosti sa odvolal na zákon č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a v zmysle rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR mal za to, že žalobcom uplatnený nárok je potrebné považovať za neopodstatnený a právne posúdiť ako nárok na finančnú náhradu za zákonom zriadené vecné bremeno, čo vylučuje možnosť uplatnenia nároku titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Vzniesol námietku premlčania, s tým že za zákonom zriadené vecné bremeno vzniká vlastníčkovi zaťaženého pozemku nárok na jednorazovú náhradu ex

lege ku dňu účinnosti zák. č. 66/2009 Z.z., ktorý podľa § 101 OZ sa premlčuje v 3-ročnej premlčacej dobe, ktorá uplynula 1.7.2012.

Súd vec právne posúdil podľa čl. 20 ods.1,4 Ústavy SR, § 123, § 124, § 128 ods.1,2, § 151n ods.1, § 151o ods.1, § 151p ods.1 Občianskeho zákonníka § 1 ods.1,2, § 2 ods.1,2,3, § 3 ods.1,3,4, § 4 ods.1,2 zák. č. 66/2009 Z.z., § 2 ods.1,2,7, § 16 zák. č. 138/1991 Zb., čl. 11 ods.1,4 Listiny základných práv a slobôd. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania konštatoval, že na vzťah žalobcu a žalovaného sa vzťahuje zákon č. 66/2009 Z.z. a poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR 2Cdo/194/2018, 8Cdo/17/2019 a uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 539/2020. Skutkovo uzavrel, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXXX a žalovaný užíva parcelu žalobcu tým, že na nej bez súhlasu žalobcu ako vlastníka a bez právneho dôvodu zriadil verejnú zeleň.

Vymedzil predmet konania a to tak, že ním boli otázky či žalobcovi patrí náhrada za žalovaným užívané nehnuteľnosti a ak áno, aká je výška náhrady a či táto náhrada má byť jednorazová alebo opakovaná. V tých súvislostiach poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4MCdo/2/2014 z 23.4.2015, z ktorého rozsiahlo citoval (viď odsek 46.) ako i poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax NS SR a to označil uznesenia NS SR sp. zn. 2 Cdo/194/2018, 8Cdo/ 17/2019 z 30.11.2020 a 1Cdo/99/2019 z 26.1.2022 a uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 539/2020 z 28.10.2020. Konštatujúc, že obdobnú právnu otázku už riešil najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 7Cdo/26/2014 z 24.3.2015 zaoberajúcom sa priznávaním primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, ktorý vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj pre priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zák. č. 66/2009 Z.z. (keďže v oboch prípadoch ide o tzv. legálne/zákonné vecné bremeno a teda verejnoprávne obmedzenie vlastníckeho práva) vyabstrahoval, že vlastník pozemku, na ktorom viazne zákonné vecné bremeno v zmysle zák. č. 66/2009 Z.z. má nárok na primeranú jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva (čo vyvracia názor o možnosti priznávania náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva opakovane za určité časové úseky až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom predpokladaným v § 2 a v § 3 zák. č.66/2009 Z.z.).

Uzavrel, že v zmysle § 4 ods.1 zák. č. 66/2009 Z.z. vzniká vlastníkovi pozemku povinnosť strieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, a to do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území pričom finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová a nemá charakter opakujúceho sa plnenia. Opačný výklad by bol v rozpore so zákonom, keďže zo žiadnych ustanovení žiadneho zákona nie je možné vychádzať, že by v rámci pozemkov, na ktorých sú stavby podľa z. č. 66/2009 Z.z. mohlo dochádzať k nájomnému vzťahu, resp. bezdôvodnému obohateniu. Ani úmyslom zákonodarcu nebolo vytvorenie takého stavu, že sa bude opakovane platiť za toto vecné bremeno, pretože odplata za vecné bremeno je jednoznačne stanovená ako jednorazová v zmysle OZ a nie ako opakujúce sa plnenie. Vlastník pozemkov si mohol uplatniť náhradu za uvedené vecné bremeno v zákonom stanovenej lehote, a to do troch rokov od nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., t.j. od 1.7.2009. Žaloba žalobcu však nesmerovala k zaplateniu odplaty za zriadenie vecného bremena, ale k tomu, že žalovaný je povinný platiť opakujúce sa plnenie za určité obdobie, konkrétne od 29.5.2020 do 22.5.2022. Na základe vyššie uvedeného mal námietku premlčania vznesenú žalovaným za dôvodnú, keďže nárok žalobcu na jednorazovú náhradu sa premlčal v zákonom stanovenej 3-ročnej premlčacej dobe, ktorá uplynula 1.7.2012. Keďže vzhľadom na námietku premlčania nemohol právo žalobcovi priznať, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a nevidel žiaden dôvod na aplikáciu § 257 CSP.

3. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca, a to z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. b/, d/, e/, f/, a h/ CSP, ktoré odôvodnil nasledovne.

Poukázal na bod 40. odôvodnenia rozsudku, ktorý citoval a namietal, že nevie, na základe akých skutočností dospel okresný súd k tomu, že Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc mal v správe Borovicový háj. Práve naopak, z rozhodnutia Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987 vyplýva, že Borovicový háj mali v správe Východoslovenské štátne lesy. Z predmetného rozhodnutia vyplýva, že „prevod správy na žiadateľa“, t.j. presne na Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc „sa má uskutočniť na základe hospodárskej zmluvy“. Žalovaný nepredložil príslušnú hospodársku zmluvu. Žalobca uzavrel, že Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc nemohol odovzdať správu Borovicového háju Záhradníckemu a sadovníckemu podniku mesta Košíc - Správa verejnej zelene na základe Hospodárskej zmluvy z 10.11.1987, nakoľko to nikdy do svojej správy nenadobudol. Žiadna hospodárska zmluva medzi Východoslovenskými štátnymi lesmi š.p. a Záhradníckym a sadovníckym podnikom mesta Košíc neexistuje.

V ďalšom namietol bod 24. rozsudku a konštatoval, že počnúc rokom 1985 sa riešilo využitie Borovicového hája na obvodový park, avšak výsadbu realizovali pred rokom 1964 Východoslovenské štátne lesy ako les, nie verejnú zeleň. Mal za to, že žalovaný žiadnym svojím listinným dôkazom nepreukázal, že Borovicový háj bol už pred rokom 1990 verejnou zeleňou a stavbou. Naopak, žalobca preukázal protestom prokuratúra, že verejná zeleň v lokalite Borovicový háj mala vzniknúť až 19.12.1991. Verejná zeleň ako obvodový park však vznikla až 19.12.1991, teda 7 mesiacov po účinnosti z. č. 138/1991 Zb., a to vyhlásením Všeobecne záväzného nariadenia č. 2/1991 o zakladaní, údržbe a ochrane zelene.

Žalobca poukázal na § 14 ods.1,4 vtedy platného z. č. 138/1991 Zb. a uviedol, že žalovaný nepredložil žiadne dôkazy, že Borovicový háj vznikol pred rokom 1990. Práve naopak, rozhodnutie Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987 svedčí o opaku. Súd sa vôbec rozhodnutím Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987, ktoré bolo vydané 2 roky potom, ako bolo vydané rozhodnutie z 15.3.1985, nezaoberal, s uvedeným rozhodnutím ani hospodárskou zmluvou sa nevyporiadal. Mal za zrejmé, že od roku 1987 lokalita Borovicový háj bola lesom a nemohla byť parkom ani verejnou zeleňou. Nedošlo podľa rozhodnutia k majetkoprávnemu vysporiadaniu pozemkov podľa bodu 3 písm. b/, nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o prevode správy národného majetku podľa písm. B ods. 1 písm. b/ a prílohy č. 1 rozhodnutia MLVH SSR.

Pre rozhodnutie mal za podstatnú právnu otázku, otázku stanovenia kritérií právnej kvalifikácie pojmu „verejná zeleň“. Vychádzajúc z § 1 ods.2 žalobca konštatoval, že aplikačný rozsah zák. č. 66/2009 Z.z. je daný iba v prípade, ak verejná zeleň prešla do vlastníctva obce. Z výkladu § 120 ods.2 OZ je zrejmé, že každá verejná zeleň (porasty, stromy tvoria plochu), ktoré nie sú stavbou v zmysle Občianskeho zákonníka, stávajú sa súčasťou pozemku, na ktorom sa ako biotop nachádzajú. Pojem verejná zeleň je možné gramatickým a systematickým výkladom porovnať s administratívno-právnym vymedzením pojmu park, a to podľa z. č. 50/1976 Zb. Stavebný zákon, platného a účinného k 1.7.2009, § 43a ods. 3 písm. p/. Pojem „zeleň“, resp. „park“ v čase prvého prevodu Borovicového hája nevymedzovali príslušné stavebné predpisy. Ak by tomu aj tak bolo, nebolo by to samo o sebe postačujúce na to, aby objekty ako „zeleň“ a „park“ nadobudli charakter veci v právnom slova zmysle. Zastal názor, že objekty spadajúce pod kategóriu verejnej zelene podľa § 1 ods.2 z.č. 66/2009 Z.z. musia byť samostatnou vecou majúcou povahu stavby v občianskoprávnom zmysle, pri ktorej to, že došlo k jej vytvoreniu ľudskou činnosťou musí byť jednoznačne preukázané. Mal za to, že právny predchodca žalovaného realizoval len výhradne administratívno-technické úkony týkajúce sa príslušného územia. Konajúci súd nevymedzil, ktorý úkon/úkony sú spôsobilé vytvoriť stavbu ako vec v občianskoprávnom význame spadajúcu pod kategóriu verejná zeleň podľa z.č. 66/2009 Z.z. V prípade, ak verejná zeleň nie je stavbou, nie je daný rozdiel vo vlastníctve verejnej zelene a jednotlivých pozemkov. Preto k takejto verejnej zelene podľa § 2 ods.1 z. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí neprechádza vlastníctvo zo štátu na obec (bez prevodu súvisiacich pozemkov, na ktorých sa má zeleň nachádzať). Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 28.2.2006 sp. zn. 22Cdo/1118/2005.

Stavba je vždy individuálne určená vec. Pre jednoznačné identifikovanie „Borovicového hája“ ako samostatnej veci bolo potrebné v čase údajného vzniku ju individualizovať a určiť, kde končí pozemok, a kde začína takáto stavba.

Poukázal na rozhodnutie Obvodného národného výboru z 15.3.1985 a zastal názor, že ide o paakt bez právnych účinkov. Jednoznačne záver vyslovil vo svojom rozsudku Najvyšší súd SR 3Cdo/96/98 a nadväzujúco v závere aj Ústavný súd SR, a to III. ÚS 16/2012 v obdobnej veci vyvlastňovacieho konania. Žiadne rozhodnutie nebolo doručené vlastníkom pozemkov.

Poukázal na samotný gramatický rozdiel v označeniach medzi slovom „park“ „háj“. Z uvedeného mal za zrejmé, že na príslušných pozemkoch sa nejedná o stavbu majúcu povahu verejnej zelene, ale len zalesnený biotop/zeleň, ktorá mala byť prebudovaná na obvodový park. K výstavbe parku mal právny predchodca žalovaného pristúpiť až po majetkovom vysporiadaní, pričom k uvedenému nikdy nedošlo. Argumentoval, že na pozemkoch, o ktoré ide vo veci samej neboli realizované také úpravy, ktoré by založili vznik novej veci označovanej „Borovicový háj“. Uviedol aj, že na vznik stavby sa vyžaduje stavebné alebo iné povolenie, ktoré takúto stavbu individualizuje. Územie označované ako Borovicový háj nie je stavbou/parkom, ku ktorej by mohol nadobudnúť vlastníctvo žalovaný.

Konštatoval, že on nie je novým majiteľom pozemkov, je ním od roku 2007, teda pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. a nadobudol pozemky dedením od svojich predkov.

Gramatický a telelogický výklad § 1 ods.2 zák. č. 66/2009 Z.z. svedčí o možnosti vylúčenia určitých pravidiel zák. č. 66/2009 Z.z. , ktoré sa inak vzťahujú na stavby podľa § 1 ods.1 označeného zákona. Z uvedeného dôvodu mal za nutné pri každej kategórii uvedenej v § 1 ods.2 zák. č. 66/2009 Z.z. v prvom rade ustáliť, ktoré z pravidiel/opatrení zákona sa môžu na túto kategóriu z hľadiska jej povahy primerane

vzťahovať. Pri stavbe, ktorá by mala spadať pod kategóriu „verejná zeleň“, totiž oproti všeobecnému vymedzeniu stavby (do ktorého spadajú stavby podľa § 1 ods.1 zák. č. 66/2009 Z.z.) existujú odlišnosti - stavba, ktorá mala mať povahu verejnej zelene podľa § 1 ods.2 zák. č. 66/2009 Z.z. v zásade nie je zapisovaná do katastra nehnuteľností, takáto stavba musí spĺňať charakteristiku verejnej zelene, čo je údaj, ktorý taktiež nie je zapisovaný v žiadnom verejne dostupnom registri, ktorého informácie by sa mali používať na prezumpciu správnosti. Vychádzajúc z uvedeného zastal názor, že nie je možné vzťahovať rovnaké pravidla upravujúce vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu pri zákona o vlastníctve bytov a nebytových preistorov, taktiež na vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa zák. č. 66/2009 Z.z. pri objektoch spadajúcich pod kategóriu verejná zeleň podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. a to z dôvodu, že takéto stavby nevykazujú obdobné charakteristické znaky ako byty/bytové domy podľa zákona o vlastníctve bytov.

Argumentoval, že ku dňu účinnosti článku 1 zákona č. 66/2009 Z.z., t.j. k 1.7.2009 neexistovalo jednoznačné určenie, na ktorých presne špecifikovaných pozemkoch sa v tento deň nachádza alebo nenachádza verejná zeleň. Faktickou zmenou biotopu sa mohol rozsah umiestnenia porastov na dotknutých pozemkoch v čase meniť. Preto nie je možné spätne jednoznačne určiť rozsah, v ktorom sa mala na tom ktorom pozemku práve 1.7.2009 nachádzať alebo nenachádzať verejná zeleň. Z uvedeného dôvodu nemal za rozumne možné vzťahovať § 4 ods.1 zák. č. 66/2009 Z.z. v časti vzniku vecného bremena ex lege ,na objekty kategórie verejná zeleň. Mal za to, že § 4 ods.1 zák. č. 66/2009 Z.z. nemožno vôbec ex lege aplikovať primerane na objekty spadajúce pod kategóriu verejnej zelene podľa § 1 ods.2 označeného zákona, alebo pre prípad, aby bolo možné aplikovať § 4 ods.1 na objekty kategórie verejná zeleň, je nutné, aby tomu predchádzal zápis príslušného práva obce (mesta) zodpovedajúceho vecnému bremenu v katastri nehnuteľností. Za týchto okolností je potrebné zákonom používané slovné spojenie v § 4 ods.1 zák. č. 66/2009 Z.z. „vznik“ vykladať teleologickou redukciou zužujúco ako zriadenie a zároveň v nadväznosti na uvedené slovné spojenie „záznam“, je nutné vykladať ako „vklad“. Tvrdil, že súd zlyhal v určení rozdielnych aspektov príslušného práva zodpovedajúceho vecnému bremenu pri objektoch majúcich povahu verejnej zelene podľa § 1 ods.2 zák. č. 66/2009 Z.z.

Žalobca mal za to, že obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ktoré by malo podľa § 4 ods.1 zák. č. 66/2009 Z.z. vzniknúť pri objektoch v kategórii verejnej zelene, zákon dostatočne určito nevymedzuje. Zákon explicitne hovorí o práve „držať“ a „užívať“ pozemok pod stavbou. Z dôvodov, že sa má podľa zák. č. 66/2009 Z.z. jednať o obmedzenie vlastníckeho práva pre účely umiestnenia stavby, tak možno dospieť k záveru, že tieto oprávnenia výkladovo zodpovedajúce právu umiestnenia stavby. Pri stavbe „verejná zeleň“, má teda vlastník pozemku povinnosť strpieť umiestnenie stavby verejná zeleň na svojom pozemku. Okrem uvedeného mu zodpovedá povinnosť vlastníka pozemku zdržať sa odstraňovania biotopov verejnej zelene zo svojho pozemku. Na druhú stranu, príslušný § 4 ods.1 zák. č. 66/2009 Z.z. nezveruje oprávnenej osobe čiastkové oprávnenie „požívania pozemku“. Čiastočné oprávnenie vec užívať a vec požívať sú dve samostatné od seba oddelené čiastkové oprávnenia vlastníckeho práva. Žalobca tvrdil, že žalovanému nebolo zverené právo požívať vec, teda žalovaný nemá právo na úžitky, ktoré z vlastníctva tejto veci plynú. Uvedený výklad podporuje aj samotné slovné spojenie „v prospech vlastníka stavby“, keďže indikuje, že by sa malo jednať o vecné bremeno in persona, teda tretie osoby, okrem žalovaného, nemôžu držať pozemok.

Mal za to, že obsah práva zodpovedajúceho právu vecného bremena pri objektoch verejnej zelene podľa § 1 ods.2 zák. č. 66/2009 Z.z. musí vo svojom rozsahu zodpovedať právu zodpovedajúceho vecnému bremenu pri objektoch podľa § 1 ods.1 zákona. Pojem užívanie a držanie, uvedený v zákone je teda aj z tohto dôvodu nutne zúžený na právo umiestnenia stavby. Právo vstupu verejnosti na tieto pozemky ako prejav požívania týchto pozemkov žalovaným nie je zahrnuté v čiastkovom oprávnení vyplývajúcom z práva podľa § 4 ods.1 zák. č. 66/2009 Z.z. pri objektoch v kategórii verejná zeleň podľa § 1 ods.2 zákona. Extenzívny výklad ustanovení zákona č. 66/2009 Z.z. je neprípustný, keďže sa jedná o jednostranný zásah/obmedzenie vlastníckeho práva štátnou mocou. Preto je nutné vykladať tiež čiastkové povinnosti tvoriace obsah vecného bremena podľa § 4 ods.1 zák. č. 66/2009 Z.z. zužujúco a pri zohľadnení princípu proporcionality

Namietal, že rozsudok súdu neobsahuje presvedčivú a jasnú právnu úvahu, z ktorej by bolo zrejmé, že vzhľadom na zistený skutkový stav vzniklo zo zákona vecné bremeno podľa § 4 zák. č. 66/2009 Z.z., ktoré by nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za vstup verejnosti na dotknuté pozemky, vylúčilo. Z uvedeného vyplýva, že súd sa vôbec vzťahom bezdôvodného obohatenia a osobitnej náhrady nepriamo plynúcej zo zák. č. 66/2009 Z.z. nezaoberal. Mal za to, že uvedeným postupom došlo k porušeniu zásady zákazu denegatio iustitiae, odmietnutia spravodlivosti tým, že došlo k odopretiu práva žalobcu, aby bolo rozhodnuté o nároku, o akom žiadal rozhodnúť žalobca, ale o nároku z iného právneho titulu. Považoval takýto právny záver za nesprávny.

Vyslovil, že pri budovách kategórie verejná zeleň nedochádza na základe § 4 ods.1, 2 zák. č. 66/2009 Z.z. k vzniku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu zo zákona. V prípade, ak by tomu tak aj bolo, nemožno v prípade vzniku takéhoto práva zodpovedajúceho vecnému bremenu akceptovať pravidlo o tom, že pre dotknuté subjekty v takom prípade vznikla jednorazová náhrada momentom účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. Ak by bol prijatý záver, že náhrada za takýto zásah by mala byť jednorazová, potom dotknutým subjektom chýbala akákoľvek efektívna možnosť si túto náhradu včas uplatniť, keďže ani nemali možnosť zistiť, že na ich pozemkoch sa tzv. verejná zeleň vôbec nachádza. Takýto výklad nekorešponduje s ústavno-konformným výkladom dotknutých ustanovení zák. č. 66/2009 Z.z. vo svetle požiadavky na zachovanie právnej istoty adresátov práva.

Odvolaateľ navrhol právne posúdenie, podľa ktorého ústavno-konformný výklad by mal podobu zužujúceho výkladu príslušného § 4 ods.1,2 zák. č. 66/2009 Z.z. oproti zákonu o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, pre prípad posudzovania pravidiel pre vznik práva na odplatu za zriadenie vecného bremena. Preto nie je možné pravidlá podľa zákona o vlastníctve bytov analogicky vzťahovať na právo na odplatu za vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa zákona č. 66/2009 Z.z. Záver súdu, že finančná náhrada je nepochybne jednorazová a nemá charakter opakovaného plnenia, je nesprávny. Podľa žalobcu, prípadné právo na jednorazovú odplatu za zriadenie vecného bremena pre objekty v kategórii podľa § 1 ods.2 zák. č. 66/2009 Z.z. vzniká až momentom zápisu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v katastri nehnuteľnosti.

V prípade, ak by bol prijatý výklad s poukazom na zákon o vlastníctve bytov, prezentovaný súdom v bode 46. rozsudku, tak by sa vlastník dotknutého pozemku mal obohatiť v zásade dvojnásobne za to isté. Najprv by mu mala svedčať zo zákona jednorazová náhrada za vzniknuté právo zodpovedajúce vecnému bremenu a následne po vykonaní pozemkových úprav mohol vlastník takéhoto pozemku opakovane obdržať finančnú náhradu za pozemok. Takto by bol v zásade za jedno obmedzenie kompenzovaný dvakrát. Zákonom č. 257/2022 Z.z., ktorým bol menený zák. č. 66/2009 Z.z., s účinnosťou od 1.9.2022 stratili vlastníci dotknutých pozemkov právo domáhať sa finančnej náhrady za takto dotknuté pozemky. Uvedená zmena predstavuje obmedzenie vlastníkov v možnosti získania definitívnej kompenzácie za vzniknuté jednorazové obmedzenie svojho vlastníctva podľa zák. č. 66/2009 Z.z. Žalobca trval na názore, že za obmedzenia podľa § 4 ods.2 zák. č. 66/2009 Z.z. patrí dotknutým osobám opakujúca sa náhrada. Právo na jednorazovú náhradu môže pri objektoch v kategórii verejná zeleň podľa § 1 ods.2 zák. č. 66/2009 Z.z. vzniknúť až momentom zápisu príslušného práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa § 4 ods.1 zák. č. 66/2009 Z.z. v katastri nehnuteľností. V prípade, ak by malo vzniknúť právo na jednorazovú náhradu zo zákona, k uvedenému mohlo dôjsť až po účinnosti novelizácie zákona č. 66/2009 Z.z. zákonom č. 257/2022 Z.z., teda k 1.9.2022. Súd teda nesprávne právne posúdil námietku premičania vznesenú žalovaným, a ak by aj vo veci vzniklo právo na jednorazovú náhradu za obmedzujúce opatrenia podľa zák. č. 66/2009 Z.z., tak takéto právo v čase podania žaloby nebolo premičané.

K prevodu vlastníckeho práva k Borovicovému háju žalobca uviedol, že je podstatné odpovedať na otázku, či právny predchodca žalovaného nadobudol platne vlastnícke právo k Borovicovému háju a či vo veci k platnému prevodu vlastníckeho práva k Borovicovému háju došlo z právneho predchodcu žalovaného. Namietol, že zmena právnej kvalifikácie, ktorá priznáva žalovanému postavenie oprávneného subjektu z práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa zák. č. 66/2009 Z.z. bola zo strany súdu vykonaná až na podklade rozsudku súdu. Žalobca tak nemal možnosť aktívne procesne reagovať na takýto posun v právnej úvahe súdu a náležitým spôsobom rozporovať právne závery súdu. Z uvedených dôvodov trpí rozsudok vadou arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti.

Keďže súd Borovicový háj ako vec v právnom slova zmysle nevymedzil, namietal, že tak následne úplne opomenul ustáliť moment vzniku vlastníctva k tejto veci na strane právneho predchodcu žalovaného. Bez toho, aby došlo k nadobudnutiu vlastníctva k Borovicovému háju právnym predchodcom žalovaného tak nie je možné hovoriť o platnom prevode vlastníckeho práva na iné subjekty.

Žalobca poukázal na § 65 ods. 3 zák. č. 109/1964 Zb. Hospodársky zákonník v znení účinnom k 1.1.1983 až do 30.6.1988, a to § 64 ods.1, 68 ods.1 a konštatoval, že záver súdu o tom, že lokalitu Borovicový háj mal za situácie, o akú ide vo veci samej, nadobudnúť do správy národného majetku Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc, nie je podložený žiadnym dôkazom v spisovom materiáli. Práve opačný právny záver preukazuje znenie rozhodnutia MLVH SSR z 21.1.1987 o vyňatí, ktoré v bode B.1. písm. b/ ukladá Záhradníckemu a sadovníckemu podniku mesta Košíc uzatvoriť zmluvu o prevode národného majetku. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc nemal v správe národného majetku lokalitu Borovicový háj, keďže mu bola uložená povinnosť uzatvorenia príslušnej hospodárskej zmluvy o prevode správy Ministerstvom lesného a vodného hospodárstva SSR. V konaní nebolo preukázané uzatvorenie takejto hospodárskej zmluvy.

Vo veci nebolo zrejme a ani ustálené, ktorá socialistická organizácia (ak vôbec nejaká) mala získať do správy národného majetku Borovicový háj. Z toho dôvodu mal za potrebné na vec aplikovať § 65 ods.3 Hospodárskeho zákonníka, a teda prijať záver, že Borovicový háj mal po celý čas v dočasnej správe Okresný národný výbor v Košiciach. Záver súdu o tom, že Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc získal do správy národného majetku Borovicový háj, uviedol, že je nesprávny. Poukázal na § 8, § 9a Hospodárskeho zákonníka v znení účinnom od 1.7.1988, § 2 ods.1 z. č. 138/1991 Zb., § 2 ods.1 označeného zákona a uviedol, že z tohto dôvodu žalovaný nemohol nadobudnúť do vlastníctva Borovicový háj z vlastníctva štátu na základe § 2 ods.1 z. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Preto na vec nemožno aplikovať § 1 ods.2 zákona č. 66/2009 Z.z., keďže v prípade Borovicového hája nenastal prevod vlastníctva k tomuto majetku zo štátu na žalovaného podľa § 2 ods.1. Podľa § 2 ods.1 z. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, neprechádzajú z majetku Slovenskej republiky do vlastníctva obce, nehnuteľností, ku ktorým nepatrilo právo hospodárenia príslušným národným výborom, ale boli iba v ich dočasnej správe.

S posúdením tejto právnej otázky súvisí ďalšia otázka, a to či je hospodárska zmluva spôsobilá založiť právne účinný prevod správy národného majetku k budove na túto tretiu osobu v prípade, ak za predpisov účinných k 10.11.1987 neobsahuje presné označenie parcely, na ktorých sa má budova nachádzať, alebo je z iných dôvodov absolútne neplatným právnym úkonom.

Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc mal odovzdať správu na Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc - správa verejnej zelene hospodárskou zmluvou z 10.11.1987. Súd sa vôbec nevyjadril k hospodárskej zmluve a ani platnosť tejto hospodárskej zmluvy neposúdil. Žalobca mal za to, že hospodárska zmluva je absolútne neplatná, a teda na jej základe nemohlo dôjsť k platnému prevodu správy národného majetku zo Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košíc. Uvedený záver odôvodnil citáciou § 113, § 124, § 152 ods.1 Hospodárskeho zákonníka. V prípade, ak by aj pripustil, že obe zmluvné strany boli spôsobilé uzatvoriť takúto hospodársku zmluvu, potom by táto vykazovala vady z hľadiska určitosti (presnosti) vymedzenia svojho predmetu. V tejto súvislosti poukázal na to, že lokalita Borovicový háj bola ako prevádzaný národný majetok vymedzená v hospodárskej zmluve ako „Borovicový háj o rozlohe 11,4245 ha, kat. územie D. - H.“. Keďže hospodárskou zmluvou sa mala prevádzať správa nehnuteľností, takýto predmet mal byť vymedzený dostatočne a v určitom rozsahu, minimálne mal obsahovať presné vymedzenie parciel na ktorých sa má príslušná budova nachádzať. Ďalej žalobca poukázal na § 23 ods.1 Hospodárskeho zákonníka a tvrdil, že obsahom hospodárskej zmluvy nie je žiaden údaj, ktorý by umožňoval evidovanie takéhoto prevodu v evidencii nehnuteľností. Žalobca tvrdil, že podľa § 24 ods.1 Hospodárskeho zákonníka a § 37 OZ je hospodárska zmluva absolútne neplatným právnym úkonom.

V ďalšom žalobca citoval znenie § 347 ods.1,2,5 Hospodárskeho zákonníka platného k 1.5.1991, § 761 ods.1 OZ a § 2 ods. 1, ods.2,3 z. č. 138/1991 Zb. a uzavrel, že v tejto veci si nemožno nevšimnúť, že pri odvodzovaní žalovaným tvrdeného práva správy národného majetku od hospodárskej zmluvy z 10.11.1987 o prevode správy národného majetku, za účastníkov takejto zmluvy boli označení Čsl. štát - Národný výbor mesta Košíc ako odovzdávajúca organizácia - nadriadený orgán a Čsl. štát - Národný výbor mesta Košíc ako preberajúca organizácia - nadriadený orgán. Pominúc okolnosť zanesenia do zmluvy štátu na oboch stranách vzťahu, teda tak za odovzdávajúcu ako i preberajúcu organizáciu, namietol, že uvedeným spôsobom bol v zmluve označený právne nemožný kríženec štátu a jedného z jeho orgánov, resp. štátu a jednej z ním zriadených organizácií, a to navyše za cenu označenia časti takto zloženého útvaru predstavovanej štátom tak, ako tento v rozhodnom období nebol/neexistoval. Dal na zváženie, či zmluvu v takejto podobe bolo možné považovať za platný nástroj vzniku práv a povinností majúcich byť ňou založených a aj spôsobilý podklad neskoršej transformácie práva správy majetku štátu na vlastnícke právo žalovanej. V prejednávanej veci mal za potrebné „postupy z doby neslobody“ podrobiť testu súladnosti s vtedajším právom a to bez tendencie prípadné nesprávnosti prehliadať, či dokonca obhajovať.

Tvrdil, že splnenie ani jednej zákonom stanovenej podmienky v zmysle z. č. 138/1991 Zb., na základe ktorej by malo údajne dôjsť k prevodu vlastníckeho práva k verejnej zelene zo štátu na žalovaného, nebolo doposiaľ v tomto súdnom konaní žalovaným preukázané. Na základe vyššie uvedeného konštatoval, že z dôvodu väd v získaní lokality Borovicový háj do správy národného majetku Záhradníckym a sadovníckym podnikom mesta Košíc a následných väd prevodu takejto správy národného majetku vrátane väd hospodárskej zmluvy, neboli na strane žalovaného splnené zákonné predpoklady podľa z. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, a teda prípadné vlastníctvo žalovaný v lokalite Borovicový háj nezískal. Z uvedeného dôvodu nemožno na vec aplikovať § 1 ods.2 zákona č. 62009 Z.z.

Na základe uvedeného, žalobca navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a vec mu vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie a žalovaného zaviazal na úhradu trov odvolacieho konania.

5. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

6. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) na základe odvolania podaného včas žalobcom ako oprávnenou osobou (§ 362 a § 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 – 358 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi vymedzenými odvolateľom (§ 380 a § 365 CSP), preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť, rozsudok je vecne správny a ako taký ho preto potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

7. Rozsudok bol verejne vyhlásený 6. júna 2024 o 9.40 hod. v pojednávacej miestnosti Krajského súdu v Košiciach č. dverí 210, o ktorej skutočnosti bol vopred vyvesený oznam na úradnej tabuli a zároveň zverejnený na webovej stránke tunajšieho súdu 30.5.2024.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku konštatuje, že dôvody uplatnené v odvolaní neboli naplnené. Súd vo veci náležite zistil skutkový stav, z vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, keď súd dôvodne a správne aplikoval na zistený skutkový stav zákon č. 66/2009 Z.z. a jeho ustanovenia aj správne interpretoval. Odvolací súd nezistil existenciu inej vady konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a stotožňuje sa v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktoré netrpí nedostatkom nepreskúmateľnosti a konštatuje jeho správnosť. Súdom na základe výsledkov dokazovania prijaté skutkové a právne závery sú plne v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, zrozumiteľne uvedené a odôvodnené, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd stotožňuje a na toto odkazuje. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia a k odvolacím námietkam odvolateľa uvádza a dopĺňa nasledovné:

9. Odvolací súd považuje za nedôvodnú odvolaciu námietku žalobcu, ktorou namietal, že zo žiadnych dôkazov nevyplýva, aby Borovicový háj mal v správe Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc, keď mal za to, že práve naopak, z dôkazu - z rozhodnutia Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987 a jeho prílohy č. 1 vyplýva, že Borovicový háj mali v správe Východoslovenské štátne lesy š.p.

V tej súvislosti odvolací súd predovšetkým dáva do pozornosti, že v priebehu konania žalobca okolnosť, že Borovicový háj (resp. celé územie spadajúce pod lokalitu, označovanú Borovicový háj) bol spravovaný Záhradníckym a sadovníckym podnikom mesta Košíc, nespochybnil. Z listinných dokumentov predložených žalovaným vyplýva, že tieto pozemky (ani zeleň) nikdy neprešli z majetku Slovenskej republiky na obec, resp. mesto, ale práve naopak, tieto boli už od roku 1985 v správe (nie vo vlastníctve) najskôr: a/ Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košice - rozhodnutie z 15.3.1985 o využití územia, a preto pokiaľ súd urobil tento záver, vychádzal iba zo zhodných skutkových tvrdení strán sporu, navyše podporených listinnými dôkazmi (napr. Hospodárskou zmluvou z 10.11.1987). Pokiaľ žalobca poukazoval na rozhodnutie Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987, týmto rozhodnutím došlo k trvalému vyňatiu lesných pozemkov v katastrálnom území D. - H. s cieľom vytvorenia mestskej zelene - obvodového parku o celkovej výmere 11,4245 ha, pričom z neho nevyplýva, ako tvrdí žalobca, a teda nepreukazuje, že Borovicový háj bol v správe Východoslovenských štátnych lesov š.p.

10. Odvolací súd nemal za opodstatnenú odvolaciu námietku ani v časti, v ktorej odvolateľ tvrdil, že žalovaný nepreukázal, že Borovicový háj bol už pred rokom 1990 verejnou zeleňou a stavbou, ale práve naopak, on - žalobca preukázal protestom prokurátora, že verejná zeleň v lokalite Borovicového hája mala vzniknúť až 19.12.1991.

Odvolací súd je totožný so sporovými stranami v tom, že zák. č. 66/2009 Z.z. nedefinuje pojem verejná zeleň. V proteste prokurátora bolo namietané definovanie pojmu verejná zeleň v rámci VZN, pričom však nemožno poprieť fakt, že daná lokalita je zeleňou vo vlastníctve mesta a je prístupnou verejnosti.

K danej odvolacej námietke odvolací súd poukazuje na to, že Borovicový háj bol až do roku 1987 identifikovaný ako les a následne užívaný ako verejná zeleň. Predmetné VZN č. 2/1991 sa nezaoberalo konkrétne identifikáciou Borovicového hája, dokonca ani jeho založením, či vytvorením,

príčom existencia Borovicového hája už v období pred 19.12.1991, t.j. pred vyhlásením VZN č. 2/1991, bola nesporne preukázaná ostatnými písomnými dôkazmi produkovaným stranami sporu v konaní, ako aj to, že lokalita mala už vtedy charakter verejnej zelene. Tento charakter Borovicového hája ako verejnej zelene je treba odlišiť od sadov, parkov, a pod., ktoré sú stavbami v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), aké má na mysli ustanovenie § 1 ods.1 z. č. 66/2009 Z.z. V niektorých prípadoch budú sa preto plochy zelene považovať za stavbu alebo budú prináležať k stavbe, prípade budú existovať nezávisle od stavieb a súčasne sa nebudú považovať za stavbu, čo zjavne bude aj prípad Borovicového hája. Borovicový háj predstavuje vnútromestskú zeleň, ktorá je prístupná verejnosti, pričom takto je vnímaná od počiatku jeho výsadby. Dokonca spočiatku aj sám žalobca označil Borovicový háj za verejnú zeleň (viď žalobu na č.l. 1 a nasl. súdneho spisu). Následná argumentácia žalobcu, keď následne tvrdil, že v zmysle § 120 ods.1 OZ ide v prípade Borovicového hája o súčasť veci tiež neobstojí vzhľadom na početné písomné dôkazy predložené stranami v tomto konaní, ktoré potvrdzujú vlastníctvo Borovicového hája prislúchajúce žalovanému. Zákon č. 66/2009 Z.z. pojem „verejná zeleň“ síce nedefinuje, no s týmto pojmom sa v súčasnosti je možné stretnúť v § 47 ods.5 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Taktiež pôvodný zák. č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v § 32 ods.4 obsahoval pojmy verejný sad a záhrada, ktoré nie sú pojmovo vzdialené od pojmu verejná zeleň. Pojem „verejná zeleň“ je možné na základe sadovníckej a urbanistickej praxe vymedziť ako „zeleň prístupnú všetkým občanom bez obmedzenia a slúžiacu na všeobecné užívanie“. Predstavuje zeleň v uliciach, stromoradia, zelené pásy a pruhy, mobilnú zeleň v uliciach, voľné miesta po asanácii budov, parkoviská, zeleň na námestiach, zeleň pri významných budovách, pomníky a pamätníky, verejnú zeleň na sídliskách, mestské parky a parkovo upravované plochy, promenády, promenádne lúky, odpočinkové lúky, okružné prechádzkové trasy, cieľové prechádzky, odpočívadlá, prírodné kiná a amfiteátre, náučné chodníky, psie lúky a pod. Zeleň verejných parkov tvoria všetky verejné prístupné plochy zelene v sídelnom útvare. Aj v zmysle evidovania spôsobu využitia pozemkov na LV č. XXXXX pre k.ú. G. v okrese Košice II pre väčšinu parciel platí, že sa jedná o pozemky, na ktorých je okrasná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke využitie; v konaní nikdy ani nebolo sporné, že pozemky, resp. pozemok, ktoré sú predmetom konania, sú súčasťou Borovicového hája, ktorého výmera je totožná minimálne od roku 1984 až doteraz, a to aj napriek spochybneniu rozsahu územného rozhodnutia vo vzťahu k tam uvedeným parcelám žalobcom. V nadväznosti na to nie je vylúčené, že jednotlivé parcely a ich označenie tak, ako boli obsiahnuté a označené vo vtedajších podkladoch pre budúci zámer (napr. geometrický plán), prešli zmenami. Z dokumentu Miestny územný systém ekologickej stability mesta Košice (MÚSES) z roku 2013, ktorý bol schválený uznesením z XXII. rokovania Mestského zastupiteľstva v Košiciach zo dňa 16.12.2013, vyplýva označenie Borovicového hája za biocentrum, a preto aj z tohto dokumentu vyplýva charakter Borovicového hája ako verejnej zelene a miesta voľne prístupného širokej verejnosti.

11. Nedôvodným je aj námietka, podľa ktorej verejná zeleň v lokalite Borovicový háj mala vzniknúť až dňa 19.12.1991, ku ktorému dátumu bolo vydané VZN č. 2/1991. Borovicový háj však nevznikol takpovediac z jedného dňa na druhý, ale išlo o postupný proces vytvárania danej lokality nielen ľudskou činnosťou, ale tiež aj ako prírodného výtvoru, ktorý bol zeleňou prístupnou širokej verejnosti už pred žalobcom označeným dňom 19.12.1991. V tejto súvislosti neobstojí preto ani odvolacia námietka žalobcu namietajúceho, že verejná zeleň na žalovaného nemohla prejsť, pretože podľa žalobcu ku dňu 1.5.1991 ešte neexistovala.

12. V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje tiež na to, čo uviedol už súd prvej inštancie v bode 40. odôvodnenia rozsudku; že súdu je známe z jeho činnosti - rozhodovania obdobných sporov týkajúcich sa „Borovicového hája“ (napr. sp. zn. 29C/52/2020...), v ktorých žalovaný tak ako v tomto, tak aj v iných konaniach, predložil súdu listiny preukazujúce, že lokalita Borovicový háj mala charakter verejnej zelene už pred rokom 1990, t.z. od prvotného spracovania územného plánu schváleného v roku 1976, a to uviedol, resp. označil: „rozhodnutie o využití územia č. Výst. 2224-a 1985-Bk zo dňa 15.03.1985“ vydané odborom výstavby, územného plánu a architektúry Obvodného národného výboru Košice II, „hospodársku zmluvu zo dňa 10.11.1987“ uzavretú medzi odovzdávajúcou organizáciou - Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice a preberajúcou organizáciou - Správa verejnej zelene Košice, „protokol o prechode vlastníctva, majetkových práv a záväzkov z 3.5.2004“ uzavretý medzi odovzdávajúcim - Správa mestskej zelene v Košiciach a preberajúcim - Mesto Košice. Ďalšími takými listinnými dôkazmi sú: delimitačný protokol zo dňa 28.6.1991, ktorým došlo k formálnemu odovzdaniu lokality Borovicový háj z odovzdávajúcej organizácie - Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice,

š.p. na preberajúcu organizáciu - Správa mestskej zelene Košice; geometrický plán č. 241-1-3601-45-82 zo dňa 6.12.1982 obsahujúci špecifikáciu pôvodných parciel nachádzajúcich sa v lokalite Borovicový háj, a to: parcelu č. 4354 o výmere 1,9008 ha, parcelu č. 4311 o výmere 6,0156 ha, parcelu č. 4304/1 o výmere 2,1414 ha, parcelu č. 4304/3 o výmere 0,4946 ha, parcelu č. 4304/6 o výmere 0,0614 ha, parcelu č. 4352 o výmere 0,8107 ha, na ktoré odkazuje rozhodnutie o využití územia č. Výst. 2224-a 1985-Bk zo dňa 15.3.1985. Na základe týchto skutočností verejná zeleň prešla v zmysle zák. č. 138/1991 Zb. zo štátu do vlastníctva obce, t.j. mesta Košice.

13. Odvolací súd sa nestotožňuje s námietkou žalobcu, že toto rozhodnutie nikdy nenadobudlo právoplatnosť. Doložka právoplatnosti je vyznačená na zadnej (druhej) strane rozhodnutia, a to dňom 4.5.1985, aj keď zrejme administratívnym omylom je to uvedené v kolónke „dátum“ (v Košiciach, dňa 4.V.1985). Uvedený záver je prijateľný aj z toho dôvodu, že zo žiadnych dôkazov nevyplývalo, že by sa voči nemu dotknuté strany boli odvolali.

Pokiaľ žalobca tvrdí, že rozhodnutie nemohlo nadobudnúť právoplatnosť, lebo jemu, resp. jeho právnym predchodcom nebolo ako oprávneným osobám doručené, je nutné zdôrazniť, že vydané rozhodnutie sa doručovalo ZaSP, ÚHA Košice, NVmK - odbor ÚPaA, ObNV II. - KHSDaO. Žalobca ani jeho právni predchodcovia neboli v tom čase evidovaní ako vlastníci týchto pozemkov, takže neboli účastníkmi tohto konania a neexistoval žiaden právny dôvod doručovať im predmetné rozhodnutie.

14. K tej časti odvolania, ktorou odvolateľ argumentoval tým, že verejná zeleň subsumovaná pod § 1 ods.2 zák. č. 66/2009 Z.z. musí byť spôsobilým predmetom občiansko-právnych vzťahov, a teda sa musí jednať o samostatnú vec v právnom slova zmysle, odvolací súd uvádza, že už zo samotnej zákonnej konštrukcie § 1 ods.2 zákona č. 66/2009 Z.z. vyplýva, že pokiaľ ide o kategóriu vecí - cintorín, športový areál a verejná zeleň, tieto môžu byť predmetom prevodu vlastníckeho práva, teda spĺňajú podmienku samostatnej veci v právnom slova zmysle. Pokiaľ by tomu tak nebolo, nemohol by zákonodarca v § 1 ods.2 tohto zákona stanoviť podmienku („... ak tento cintorín, športový areál alebo verejná zeleň prešli do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu“).

V súvislosti s touto námietkou odvolací súd poukazuje na znenie § 118 OZ platného v čase prevodu majetku (1987), podľa ktorého predmetom občianskoprávnych vzťahov sú veci a práva, pokiaľ to ich povaha pripúšťa. Podľa § 119 ods.1 OZ, veci sú hnutelné alebo nehnuteľné. Podľa § 119 ods.2 OZ, nehnuteľnosťami sú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom.

Odvolací súd nespochybňuje skutočnosť, že predmetom prevodu vlastníckeho práva môže byť len vec spôsobilá byť predmetom občianskoprávnych vzťahov (§ 118 OZ), teda z právneho hľadiska vec samostatná. V tejto súvislosti odvolací súd nevníma žiaden dôvod, prečo park, resp. zeleň nemá mať charakter samostatnej veci, a teda prečo by nemal (resp. podľa žalobcu, nemohol) byť predmetom prevodu, a to bez ohľadu na skutočnosť, či žalovaný, resp. jeho právny predchodca veci nachádzajúce sa v parku vysadil alebo sa o ne staral, revitalizoval ich, ochraňoval alebo bral úžitky. Skutočnosť, že ide o vec je zrejme aj z inventárnej a technickej karty z 18.1.1988 a na nej vyčíslenej hodnoty 398 054 Kčs. So zreteľom na vôľu prevodcu a nadobúdateľa došlo k platnému prevodu majetku podľa Hospodárskej zmluvy z 10.11.1987.

15. Záverom v súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR publikované pod R 27/2007, v zmysle ktorého: „Podľa ustanovenia § 118 ods.1 OZ sú predmetom občianskoprávnych vzťahov veci a - ak to ich povaha pripúšťa - práva alebo iné majetkové hodnoty. Veci sú hnutelné a nehnuteľné, pričom za nehnuteľné sa považujú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom (§ 119 ods. 1, 2 OZ). Pozemky sa evidujú v katastri nehnuteľností v podobe parciel, ktoré majú geometrické a polohové určenie a sú zobrazené v katastrálnej mape a označené parcelnými číslami [§ 1 ods. 1 písm. a/, § 3 písm. a/, b/, § 4 a § 27 písm. a/ KZ]. Pozemok, ktorý je pre účely tohto zákona definovaný ustanovením § 27 písm. a/ ako časť zemského povrchu oddelená od susedných častí hranicou územnej správnej jednotky alebo hranicou katastrálneho územia, hranicou vlastníckou, hranicou držby, hranicou druhov pozemkov, prípadne rozhraním spôsobu využitia pozemkov, je - v podobe časti zemského povrchu - v zmysle § 119 ods.2 OZ vecou nehnuteľnou, teda samostatným predmetom občianskoprávnych (v tomto prípade vlastníckych) vzťahov; nemusí byť vždy totožný s parcelou, ale môže zahŕňať viac parciel, prípadne častí rôznych parciel, alebo naopak byť časťou parcely jedinej.“

16. Podľa rozsudku NS ČR, sp. zn. 22Cdo/3336/2006: „Majetkom sa rozumejú veci huteľné a nehnuteľné, pohľadávky, iné práva a iné hodnoty ocenieľné peniazmi. Hotovostné finančné prostriedky môžu byť predmetom občianskoprávných vzťahov ako veci.“

17. Námietku žalobcu, tvrdiaceho, že verejná zeleň musí byť presne definovaná a zapísaná na LV alebo v inom registri, má odvolací súd z dôvodu vyššiecitovaných rozhodnutí, za nedôvodnú.

18. Pokiaľ ide o žalobcom nastolenú otázku, či vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu možno vzťahnúť aj na kategóriu verejnej zelene, odvolací súd uvádza nasledovné.

Podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ zákon č. 66/2009 Z.z. vo svojom § 1 ods. 2 hovorí o tom, že sa tento zákon primerane vzťahuje aj na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých je umiestnený cintorín, okrem pozemkov vo vlastníctve cirkví, športový areál alebo verejná zeleň, ak tento cintorín, športový areál alebo verejná zeleň prešli do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu, úpravu o primeranej aplikácii zákona č. 66/2009 Z.z. na pozemky podľa označeného § 1 ods. 2 nemožno zúžiť iba na usporiadanie vlastníckych vzťahov k týmto pozemkom, keďže zákon nevyklučuje zriadenie zákonného vecného bremena aj k pozemkom uvedeným/definovaným v § 1 ods. 2 citovaného zákona.

19. Usporiadanie vlastníckych vzťahov podľa § 2 zákona č. 66/2009 Z.z. je poskytnutie náhradného pozemku vlastníčkovi pozemku pod stavbou zámennou zmluvou alebo usporiadanie v konaní o pozemkových úpravách. Do času takéhto definitívneho usporiadania vlastníckych vzťahov však zákonodarca usporiadal vlastnícke vzťahy k pozemkom v zmysle § 1 ods. 1 a ods. 2 tohto zákona tak, že k nim zriadil podľa § 4 tohto zákona vecné bremeno. Niet žiadneho rozumného dôvodu, prečo by do času trvalého usporiadania vlastníckych vzťahov nemalo vzniknúť zákonné vecné bremeno aj k pozemkom vymenovaným v § 1 ods. 2 tohto zákona a prečo by vo vzťahu k nim mal existovať odlišný režim v porovnaní s pozemkami podľa § 1 ods. 1 tohto zákona. Pokiaľ sám zákonodarca podľa § 1 ods. 2 tohto zákona upravil primerané použitie zákona aj na pozemky, na ktorých je umiestnený cintorín, športový areál alebo verejná zeleň, postavil ich tak na roveň tých pozemkov, na ktorých sa nachádzajú stavby v zmysle § 1 ods. 1 tohto zákona, preto niet dôvodu pre uplatnenie iného režimu na pozemkoch, na ktorých sa nachádza verejná zeleň oproti pozemkom, na ktorých sa nachádza stavba. Odvolací súd preto s predmetnou argumentáciou odvolateľa nesúhlasí.

Dodáva, že rovnaký právny názor v tejto otázke vyslovil tiež Krajský súd v Košiciach v rozhodnutiach sp. zn. 6Co/197/2022 z 21.3.2023, sp. zn. 6Co/133/2022 z 8.8.2023 a sp. zn. 6Co/78/2022 z 13.9.2022 (posledný z menovaných rozhodnutí posudzoval vznik vecného bremena vo vzťahu k Borovicovému háju).

20. Žalobca/odvolateľ síce spochybňuje, aby sa vznik vecného bremena vzťahoval aj na kategóriu verejnej zelene majúca za to, že takéto stavby nevykazujú obdobné charakteristické znaky ako byty/bytové domy podľa zákona o vlastníctve bytov (inak je tomu v prípade stavieb podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., ohľadne ktorých je možné akceptovať poukaz na vzájomnú podobnosť a možný systematický výklad medzi pravidlami zák. č. 66/2009 Z.z. a zákona o vlastníctve bytov), podľa názoru odvolacieho súdu ale opomenul vziať do úvahy podstatný zámer zákona č. 66/2009 Z.z., ktorým je usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom vymedzeným tak v § 1 ods. 1, ako aj v § 1 ods. 2 zákona. Práve so zámerom zákonodarcu usporiadať vlastnícke vzťahy aj vo vzťahu k osobitne vymenovanej kategórii pozemkov, na ktorých je umiestnená verejná zeleň, je potrebné vyvodit' vznik zákonného vecného bremena aj voči tejto osobitne vymedzenej kategórii.

V dôvodovej správe k zákonu č. 66/2009 Z.z. je vo vzťahu k tejto problematike uvedené: „Primerane podľa tohto zákona budú môcť byť usporiadané aj pozemky, na ktorých sa nachádza cintorín, športový areál vo vlastníctve obce alebo verejná zeleň. Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obce pri výkone samosprávy zabezpečujú, okrem iného, aj správu a údržbu verejnej zelene, výstavbu, údržbu a správu športových zariadení a obecného cintorína. Obecný cintorín je obec povinná zriadiť podľa zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve v znení zákona č. 355/2007 Z. z. V minulosti mali túto povinnosť národné výbory, ktoré cintoríny často rozširovali aj na majetkovoprávne neusporiadané pozemky. Ak sa vlastníci pozemkov, na ktorých sa nachádzajú cintoríny, budú dožadovať uplatnenia svojich vlastníckych práv, bude môcť obec tieto vzťahy usporiadať podľa navrhovaného zákona.“ (zdroj - Komentár ASPI), potom možno vyvodit', že zákonodarca „inšpirovaný“ práve zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení považoval za potrebné ciele a zámer zákona č. 66/2009 Z.z. vzťahnúť výslovne na cintorín (obecný), športový areál a verejnú zeleň, keďže tieto spadajú pod povinnú správu obce.

21. Žalobca tiež namietal, že zo strany súdu išlo o zmenu právnej kvalifikácie ním žalobou uplatneného nároku, na ktorú nemal možnosť procesne reagovať a náležitým spôsobom rozporovať právne závery súdu. Odvolací súd s odvolateľom nesúhlasí, pretože zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 13.2.2023 vyplýva, že súd určil skutočnosti podľa § 181 ods. 2 CSP, t.z. určil ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a tiež svoje predbežné právne posúdenie veci. Zo zvukového záznamu z tohto pojednávania je nesporné, že súd postupoval podľa § 181 ods. 2 CSP a vyslovil tiež svoje predbežné právne posúdenie, o.i., že predmetný nárok bude kvalifikovať ako nárok na náhradu za vecné bremeno vzniknuté podľa zák. č. 66/2009 Z.z. v zmysle § 1 ods. 2, keďže mal tiež za preukázaný prechod vlastníctva k Borovicovému háju na mesto Košice. Preto predmetná odvolacia námietka je neopodstatnená.

22. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú ani námietku odvolateľa o absolútnej neplatnosti Hospodárskej zmluvy zo dňa 10.11.1987. Odvolací súd uvádza, že predmetom tejto zmluvy bol prevod správy národného majetku z organizácie Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc ako odovzdávajúcej organizácie na organizáciu Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc- Správa verejnej zelene Košice ako preberajúcej organizácie, ktoré zmluvné strany nemožno stotožňovať so subjektom Národného výboru mesta Košíc, a ani so subjektom Čsl. štátu, ktoré neboli zmluvnými stranami a na uvedenom nemení nič ani okolnosť, že Národný výbor mesta Košíc bol v zmluve uvedený ako nadriadený orgán tak odovzdávajúcej, ako preberajúcej organizácie a že išlo o prevod správy národného majetku, t.j. majetku logicky patriacemu štátu. V kontexte uvedeného potom podľa názoru súdu nejde o nemožný kríženec štátu a jedného z jeho orgánov, resp. ním zriadených organizácií. Zmluvným stranám tejto zmluvy bol zrejmy predmet prevodu správy, o čom svedčí dojednaný predmet prevodu správy v bode 1 zmluvy (Borovicový háj o rozlohe 11.4245 ha kat. územie D.), preto prijatie záveru o neurčitosti predmetu zmluvy, tak ako sa o to snaží odvolateľ, by bol zo strany súdu postupom v rozpore s preferovaním zásady platnosti zmluvy pred jej neplatnosťou, osobitne za situácie, že zmluva bola uzatvorená ešte v roku 1987, žiadna zo zmluvných strán sa nedovolávala jej neplatnosti a žiadna zo zmluvných strán už v danej podobe a forme neexistuje (t.j. vo vzťahu k týmto subjektom už nie je možné zisťovať ich skutočnú vôľu dojednania predmetu zmluvy).

23. Rovnako nedôvodná je námietka žalobcu tvrdiaceho, že pred vydaním stavebného povolenia bolo nutné pozemok majetkoprávne vysporiadať a predložiť list vlastníctva. Dôkazom vysporiadania pozemku, ako aj skutočnosti, že sa podľa uvedeného rozhodnutia postupovalo, bola Hospodárska zmluva z 10.11.1987, ktorou došlo k prevodu nehnuteľností „Borovicový háj“ o výmere 11,4245 ha. Správou národného majetku „Borovicový háj“ bol poverený Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc, ktorý správu ku dňu 30.11.1987 odovzdal Záhradníckemu a sad. podniku mesta Košíc - Správa verejnej zelene Košice. Zmluva bola uzatvorená v súlade s § 347 Hospodárskeho zákonníka bezodplatne a podľa bodu 9 tejto zmluvy bol vykonaný zápis v evidencii nehnuteľností.

Je pravdou, že žalovaný vzhľadom na časový odstup niektoré relevantné doklady nevie dohľadať. Avšak vzhľadom na to, že ide o stavbu riadne a dlhodobo užívanú ako verejnú zeleň možno usudzovať, že stavba je povolená. Odvolateľ neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, pre ktoré by bol dôvod domnievať sa, že na túto stavbu nebolo vydané stavebné povolenie, resp. kolaudačné rozhodnutie alebo že by vznikla a užíva sa bez potrebných povolení. V tejto súvislosti odvolací súd dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Cdo/71/2008.

24. Pokiaľ ide o namietanú jednorazovú povahu náhrady za zákonom zriadené vecné bremeno, a súdom akceptovanú námietku premlčania takého nárok žalobcu, odvolací súd uvádza, že aj keď samotný z. č. 66/2009 Z.z. neuvádza, že vecné bremeno vzniká za náhradu, požiadavku náhrady za vecné bremeno súdy už stabilne odvodzujú zo všeobecne uznávaných princípov, príkazu na ochranu základných práv a slobôd, teda zo základného práva vlastníť a užívať majetok. I v prípade zriadenia vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. je namiesto primeraná náhrada (čl. 20 ods. 4 ústavy).

Pri zvažovaní výšky primeranej náhrady nie je rozhodujúca povaha verejného záujmu, kvôli ktorému je obmedzené právne postavenie vlastníka. Prihliadnuť je potrebné na intenzitu, rozsah a dĺžku trvania núteného obmedzenia vlastníka. V prípade vecného bremena vzniknutého podľa zák. č. 66/2009 Z.z. je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že vlastník pozemku pod stavbou, ktorá prešla do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku je fakticky obmedzený v držaní svojho majetku, v jeho užívaní a v požívaní jeho plodov a úžitkov, aj v nakladaní alebo akejkoľvek dispozícii s ním. Inak povedané,

zostalo mu iba habere v podobe tzv. holého vlastníctva bez možnosti vykonávať akékoľvek vlastnícke oprávnenie. Rovnako je potrebné zohľadniť dĺžku trvania obmedzujúceho zásahu. Irelevantné ale je, že zákonodarca zrejme nepredpokladal trvanie obmedzujúceho zásahu do konečného vysporiadania vlastníckeho vzťahu k pozemku po taký dlhý čas, ako k nemu v skutočnosti dochádza (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/175/2019 zo dňa 27.4.2022).

25. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci zamietavým spôsobom, pretože považoval predmetný nárok za premlčaný v trojročnej premlčacej dobe počítanej od 1.7.2009 vychádzajúc pritom zo záveru, že žalobcovi patrí jednorazová odplata; rozhodnutie je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR.

26. Do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu patria predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Ďalej je to prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného naň nadviazali.

Je možné poukázať na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/194/2018 z 26.8.2019 a sp. zn. 8Cdo/17/2019 z 30.11.2020, ktoré vychádzajú z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo 14.4.2016 sp. zn. 3Cdo/49/2014 (R 73/2016) a z 24.3.2016 sp. zn. 7Cdo/26/2014, ktoré sa týkali priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov konštatujúc, že v nich vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zák. č. 66/2009 Z.z.

Uznesením Najvyššieho súdu SR z 28.2.2023 sp. zn. 7Cdo/363/2021 bol na základe podaného dovolania žalovaného zrušený rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 7. júla 2021 sp. zn. 3Co/58/2020, keď v tam prejednávanvej veci Okresný súd Michalovce v poradí druhým rozsudkom z 10. júna 2020 č.k. 19C/247/2016-289 zaviazal žalovaného na zaplatenie peňažnej čiastky a zamietol žalobu v časti požadovaného úroku z omeškania za obdobie od 15.2.2017 do 16.2.2017, keď rozhodol o peňažnom nároku žalobcu na náhradu za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z.z., ktorý bol napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Košiciach potvrdený. Krajský súd v Košiciach pritom vychádzal z právneho záveru o tom, že primeraná náhrada za nútené obmedzenie vlastníckeho práva je poskytovaná na dobu vopred neurčitú, a teda mal za možné uvažovať o pravidelných platiach primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia, a to v podobe primeranej náhrady, preto bol ústavný dôvod na priznanie opakujúcich sa dávok primeranej náhrady. Dovolací súd v súvislosti s podaným dovolaním dospel k záveru, že oba nižšie súdy nezaujali žiadne stanovisko k zásadnej argumentácii žalovaného, podľa ktorej k obmedzeniu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam došlo dňom vzniku zákonného vecného bremena dňa 1.7.2009, pričom na plnenie mal nárok len vlastník zaťaženého pozemku v čase vzniku zákonného vecného bremena a potom ďalší vlastník nadobudol vlastnícke právo už obmedzené zákonným vecným bremenom, pretože predmetné vecné bremeno vzniká in rem a vzťahuje sa na každého vlastníka vecného bremena zaťaženého pozemku (odkazujúc tiež na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/49/2014). Dovolací súd nad rámec dovolacieho prieskumu dal do pozornosti, že: „Problematika náhrady za zákonné vecné bremeno vzniknuté podľa § 4 ods.1 zákona č. 66/2009 Z.z. bola medzičasom predmetom viacerých rozhodnutí dovolacieho súdu, napr. sp. zn. 2Cdo/194/2018 a 8Cdo/17/2019, na ktoré sa dovolateľ odvolával už v odvolacom konaní, 4Cdo/175/2019 a 5Cdo/116/2021. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/2/2014 bolo zrušené nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 349/2015 zo dňa 19. januára 2016. Ústavnú sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/17/2019 z 30. novembra 2020 Ústavný súd SR odmietol uznesením sp. zn. III. ÚS 537/2021 zo dňa 30. septembra 2021. Urobil tak z dôvodu, že sťažovateľmi spochybnovaný výklad relevantnej právnej normy v konkrétnych okolnostiach veci (nesúhlas právny názorom najvyššieho súdu, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keď v čase vydania rozhodnutia odvolacieho súdu nebolo známe žiadne rozhodnutie najvyššieho súdu meritórne riešiacie otázku nároku na opakovanú primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva zákonným vecným bremenom (podľa zákona č. 66/2009 Z.z.) sa môže stať predmetom ústavného prieskumu až vtedy, keď bude vec právoplatne skončená.“

Podobne postupoval NS SR keď uznesením sp. zn. 4Cdo/102/2022 z 31.5.2023 zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21C/7/2020 a tiež Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/133/2012 odkazujúc ohľadne peňažného nároku žalobcu na náhradu za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z.z. na závery rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/194/2018 a 8Cdo/17/2019, ktoré označil súčasne za ustálenú rozhodovaciu prax.

27. V kontexte s uvedeným možno uzavrieť, že súd prvej inštancie ak rozhodol vo veci zamietavým spôsobom považujúc uplatnený nárok za premlčaný v trojročnej premlčacej dobe počítanej od 1.7.2009 vychádzajúc pritom zo záveru, že žalobcovi patrí nárok na jednorazovú odplatu za zákonom zriadené vecné bremeno, jeho rozhodnutie je vecne správne a plne v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil v celom rozsahu včítane výroku o náhrade trov konania.

28. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodol i o trovách odvolacieho konania, a to tak, že stranám ich náhradu nepriznal. Žalovanému, ktorý by vzhľadom na úspech v odvolacom konaní mal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, žiadne trovy nevznikli, žalobca/odvolateľ na náhradu trov odvolacieho konania nemá právo.

29. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).